

Reactie Leger des Heils op Consultatie Wet Regulering Sekswork.

Als Leger des Heils zijn we blij dat er een voorstel ligt voor Regulering van de Prostitutie.

De complexiteit van de voorgestelde wet en de vele geëmotioneerde reacties geven aan wat een ingewikkeld onderwerp dit betreft. Enerzijds wordt prostitutie als een gewoon beroep gezien, anderzijds zien we dat vele jaren na opheffing van het bordeelverbod de situatie van mensen werkzaam in de prostitutie niet gelijk is aan mensen werkzaam in een ander beroep. Dit komt door een stigma, waardoor mensen bijvoorbeeld moeilijk een rekening kunnen openen, maar ook door wat het beroep daadwerkelijk is: seks tegen betaling. Als Leger des Heils geloven we dat prostitutiewerk mensen kwetsbaar maakt, en mensen uiteindelijk geen goed doet. Juist daarom denken we dat regulering van groot belang is. Bij regulering moet onzes inziens de bescherming en verbetering van de rechtspositie van de werkers, de mensen die het betreft, centraal staan.

Voordat we in deze brief op de verschillende aspecten van het wetsvoorstel ingaan, laten we één van de vele mensen de revue passeren, met wie wij mee werken. Dit zijn de mensen waar deze wet voor moet dienen.

Maria van 21 verkocht seks in een legale club. Ze woonde met haar vriend en twee jonge kinderen in de schuur op het terrein. Maria en haar vriend waren verslaafd aan cocaïne. Na verschillende meldingen bij Veilig Thuis zijn de twee kinderen uiteindelijk 'uit huis geplaatst' en in een pleegezin terechtgekomen.

Maria heeft de keuze gemaakt om te stoppen met werken en weg te gaan bij haar vriend. Op dat moment was zij er nog van overtuigd dat hij gewoon haar vriend was.

Maria kwam in een opvang voor moeders en kinderen terecht van het Leger des Heils en heeft daar drie maanden gewoond. In deze drie maanden kwam ze tot het inzicht dat haar vriend haar uitbuitte. Toen haar coach haar vroeg hoe het kon dat ze zich dat nu realiseerde en eerder niet, legde ze uit: "Zijn stem in mijn hoofd wordt steeds zachter. Ik heb telkens iets meer gedachten van mezelf." In deze maanden stopte Maria ook met het gebruiken van cocaïne. Ze is vervolgens doorgestroomd naar een behandelsetting voor slachtoffers van mensenhandel. Op dit moment woont ze zelfstandig met haar kinderen die weer volledig bij haar terug zijn.

Maria heeft aangifte gedaan tegen haar vriend. Deze heeft tijdelijk vastgezet maar kwam vrij tot de rechtszaak voor zou komen. In deze periode heeft hij een andere vrouw, een slachtoffer van mensenhandel die net in een opvang zat, opgezocht. Binnen een week is deze vrouw met hem meegegaan en heeft hij haar in een club in Hongarije gebracht waar ze voor hem is gaan werken.

Hierna zes thema's uit de wetgeving waarop wij willen ingaan.

1. Vergunning

De vrouwen en mannen die in de prostitutie willen werken moeten een vergunning aanvragen en daarvoor een soort toelatingsgesprek voeren. We vragen ons af waarom de verantwoordelijkheid hiermee op de verkopers wordt gelegd, en niet bij de kopers. Concreet:

- De duur van de vergunning is lang (5 jaar). Ons advies zou zijn om een (half)jaarlijks gesprek te hebben met de persoon die werkzaam in de prostitutie om te horen of er zich veranderingen hebben voorgedaan. Hiermee wordt een soort toetsing gedaan of de situatie nog hetzelfde is als bij aanvang. Uit ervaring weten we dat dit in korte tijd kan veranderen, op het gebied van veiligheid, gezondheid en type werk.
- In artikel 6:2 wordt gesproken over zelfredzaamheid. Het gebruik van de zelfredzaamheidsmatrix die nu wordt gebruikt, is volgens ons niet afdoende. Mensen met een (licht) verstandelijke beperking bijvoorbeeld, wordt daarmee niet herkend als verminderd of niet zelfredzaam. Er wordt ook niet op taalvaardigheid getoetst. Ons advies is op hiervoor een eigen instrument samen te

Reactie Leger des Heils op Consultatie Wet Regulering Sekswork.

stellen die recht doet aan de complexiteit van het vaststellen van zelfredzaamheid. Elementen die hierin moeten worden meegenomen zijn

- inschrijving van de KvK,
 - het spreken van goed Engels of Nederlands,
 - het kunnen bijhouden van een eigen boekhouding, etcetera.
- Indien de aanvrager niet door het vergunningsgesprek komt vanwege sterke vermoedens van onvrijwilligheid, kan de aanvrager dit na een aantal maanden opnieuw proberen. Dit lijkt ons niet wenselijk. Het lijkt ons dan ook belangrijk om in de wetgeving te beschrijven wat er met deze signalen wordt gedaan. Wordt er hulp geboden aan deze persoon? Worden signalen doorgegeven aan de politie?
 - In hoeverre is op de uitvoering van deze vergunningplicht voldoende controle mogelijk? De vergunning/registratie is gekoppeld aan een mobiel nummer. Niet aan een naam of foto. Hoe groot is het risico dat een telefoonnummer en een registratienummer worden doorgegeven aan een andere persoon dan degene die het gesprek heeft gevoerd?
 - Artikel 41 beschrijft dat mensen die zonder vergunning seks verkopen strafbaar zijn. Door mensen in de prostitutie strafbaar te maken, druk je hen verder de anonimiteit in. Het is niet verstandig om hier bestuurlijke boetes aan te koppelen. Wel zou men kunnen 'straffen' met bijvoorbeeld verplichte gesprekken over het waarom van de onvergunde prostitutie.
 - Nog belangrijker lijkt het ons, om aan vergunning rechten te koppelen (bijvoorbeeld het kunnen openen van een bankrekening, een verzekering, etc. – rechten die voor elke ZZP-er gelden). Op dit moment is de vergunning alleen gelinkt aan plichten. Dit is belangrijk om de positie van werkers in de prostitutie te versterken.
 - We stellen voor om voor seks voor de webcam en in de pornografie (online prostitutie) dezelfde regels op te stellen als voor de 'offline prostitutie': een vergunningsplicht en een drempelleeftijd van 21 jaar.

Nog een voorbeeld uit de praktijk van ons werk:

Paula heeft zich ingeschreven bij de gemeente met een Spaans adres. Ze wilde graag belasting betalen en zich inschrijven bij de Kamer van Koophandel. Samen met een hulpverlener heeft zij een afspraak gemaakt bij de KvK. Eenmaal daar bleek het onmogelijk voor haar om zich in te schrijven;. Dit was volgens de medewerkster niet mogelijk met een buitenlands adres. Zij blijft wel werken in het bordeel in Friesland, waar inschrijving KvK geen voorwaarde is.

2. Leeftijd

- Het verhogen van de leeftijd naar 21 jaar is een positieve ontwikkeling. De hersenen van jonge mensen ontwikkelen zich tot de leeftijd van 25 jaar. Wat ons betreft zou dat ook de leeftijd zijn waarop iemand weloverwogen deze keuzes kan maken. Een verhoging naar 21 jaar juichen we dan ook toe.
- We vinden dan ook dat de leeftijd van de klant naar minimaal 21 jaar moet, om hierin gelijkwaardig om te gaan met de werker en de koper. Dit is nu niet geregeld en kopers moeten op dit moment minimaal 16 jaar zijn.

3. Kopers

- De verantwoordelijkheid van de sekskopers en rol van de klant moet beter meegenomen worden in de wet. Artikel 40 bevat een sanctiebepaling, maar alleen met betrekking tot klanten van onvergunde prostitutie. Er zou iets kunnen opgenomen worden met betrekking tot het kopen van vergunde prostitutie en het melden misstanden.
- Het wetsvoorstel van Segers met betrekking tot de strafbaarstelling van degene die seksuele handelingen verricht met een prostitu(é)e, terwijl hij of zij weet of redelijkerwijs moet vermoeden

Reactie Leger des Heils op Consultatie Wet Regulering Sekswork.

dat de prostitu(é)e daartoe is gedwongen of bewogen, en daarmee slachtoffer is van mensenhandel, is nog steeds in behandeling. Dit wetsvoorstel is nog steeds van belang om ook kopers verantwoordelijkheden te geven met betrekking tot een 'schone' legale prostitutiebranche.

4. **Exploitanten ed.**

- Het lijkt ons wenselijk een verklaring voor goed gedrag verplicht te stellen voor alle betrokkenen in de branche (bijvoorbeeld voor beveiligers bij bordelen, horecapersoneel in clubs ,etc.) en ook een minimale leeftijd aan te houden van 21 jaar voor álle personeel.
- Er staat niets over 'beneficial ownership' in deze wet. Exploitanten en beheerders hebben vaak ook nog partijen die voordeel opdoen van het seksbedrijf maar niet in de papieren staan. Net als de Europese Directive over terrorismegelden moet het feitelijk vaststaan wie er achter de stroman staan (geen eigenaar van een bedrijf maar wel met beslissingsbevoegdheid over de bedrijven). Hiervoor moeten ook sancties worden vastgesteld.
- Organiseer een anoniem meldpunt (bijvoorbeeld voor werkers of betrokkenen om veilig te melden bij ongeregeldheden).
- Er staat nu verwoord dat seksinrichtingen in het bezit moeten zijn van een actueel bedrijfsplan. Onzes inziens moet daarin niet alleen worden meegenomen hoe de veiligheid van de werkers wordt gewaarborgd, maar moet de wet hiervoor expliciet eisen stellen. Het is niet aan de exploitant om te bepalen hoe de veiligheid van werkers gewaarborgd wordt.
- Er wordt een gedeeltelijk pooierverbod beschreven. Als Leger des Heils zijn we voorstander van een algeheel pooierverbod. Nu mag iemand zich uit winstbejag ('Pooierschap') wel bezig houden met legale prostitutie. Hier zouden bepaalde verplichtingen tegenover moeten worden gezet. Bijvoorbeeld dat deze mensen óf in loondienst moeten zijn, óf ZZP'er - zij zouden belasting moeten afdragen. Met andere woorden: verdien je aan prostitutie, dan moet je daar een boekhouding tegenover hebben staan en belasting afdragen, zo niet: dan geldt artikel 206a Strafrecht. Overigens wordt hierbij foutief verwezen. In de MvT wordt op pagina 32 verwezen naar artikel 206 in plaats van 206a.

5. **Overheid:**

- Het lijkt ons wenselijk dat er een verplichting tot integriteit voor ambtenaren in de wet komt. De overheid moet veiligheid en voorlichting waarborgen, daartoe zou het goed zijn dat ambtenaren, politie en handhavers geen seks kunnen kopen in de eigen regio.
- Binnen de APV kunnen er nog steeds grote verschillen zijn tussen gemeenten, is dit meer op een lijn te krijgen?

Tenslotte:

Het lijkt ons, na al de aangegeven aanvullingen of wijzigingen, goed om een regelmatige gezondheidscheck in te voeren. Hiermee krijg je ook vrouwen die onder dwang werken in beeld. Mensen in de prostitutie vertellen ons geregeld dat ze van hun pooier enkel mogen uitvoeren wat bij wet verplicht is. Pooiers willen geen problemen of zichtbaar worden, dus staan ze hen deze acties toe.

We realiseren ons dat we hiermee een verantwoordelijkheid leggen bij de vrouwen die volgens ons eigenlijk bij de kopers zou moeten liggen, maar voor de eigen gezondheid van de vrouwen lijkt ons dit wel een goede regel. We zien in de praktijk van ons werk te vaak vrouwen met bijvoorbeeld tuberculose-klachten.